

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců Mgr. Jana Kašpara a Mgr. Kamila Tojnera v právní věci žalobce: **P. Š.**, zast. JUDr. Tomášem Těmínem, Ph.D., advokátem, se sídlem Karlovo nám. 28, Praha 2, proti žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy**, se sídlem Kongresová 1666/2, Praha 4, v řízení o žalobě na vyslovení nezákonnosti zásahu správního orgánu – vykázání žalobce ze společného obydlí ze dne 2. 4. 2013

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění

Žalobce se podanou žalobou domáhá toho, aby soud vyslovil, že zásah Policie České republiky, obvodního ředitelství policie Praha III, místního oddělení Čakovice, ze dne 2. 4. 2013, jímž došlo k vykázání žalobce z místa trvalého pobytu, je nezákonné, a Policii České republiky se zakazuje, aby žalobce opětovně vykázala z místa trvalého pobytu.

Žalobce k tomu uvedl, že dne 2. 4. 2013 ve 20.10 hodin došlo k jeho vykázání ze společného trvalého bydliště s jeho manželkou I. Š., nar. X. K tomuto vykázání došlo na základě podnětu jeho manželky, která uváděla, že byla psychicky, fyzicky a sexuálně týraná žalobcem. Žalobce byl telefonicky kontaktován policií, že je na dobu 10 dní vykázán ze společného obydlí. K fyzické přítomnosti policistů a k ústnímu vykázání žalobce nedošlo, vykázání bylo ohlášeno pouze telefonicky, načež bylo žalobci oznámeno, že si má přijít vyzvednout druhý den ráno úřední záznam o vykázání, což také žalobce učinil. Úřední záznam o vykázání si žalobce vyzvedl na Krajském ředitelství policie Středočeského kraje, územní odbor Kutná Hora.

Podle názoru žalobce z úředního záznamu o vykázání nevyplývá, na základě čeho aplikovala policie ust. § 44 zákona č. 273/2008 Sb. a na jakém základě policie usoudila, že vykázání se jeví jako důvodné. Policie v úředním záznamu uvádí jen naprosto zavádějící a ničím nepodložená tvrzení, kterými je žalobce obviněn z jednání, kterého se vůči manželce nikdy nedopustil.

Žalobce žije s manželkou ve společné domácnosti od listopadu 2010, svatba se uskutečnila dne 25. 8. 2011. Dne 17. 2. 2013 se jim narodila dcera Natálie. Vztah obou manželů byl zcela bezproblémový do doby, než se manželé nastěhovali do společného domu v obci K., N. L. X, který jeho manželka zdédila.

Problémy v manželství pramenily z toho, že manželka neakceptovala styky s dětmi žalobce z předchozího manželství, ačkoliv žalobce se jí v tomto snažil vyhovět. Do vztahu obou manželů se neustále vměšovala matka manželky a kvůli těmto konfliktům se manželka se svojí matkou asi 1 rok nestýkala. Manželka svoji matku nepozvala ani svatbu. Manželka zdédila nemovitost, kterou je nutno opravit a bylo nutno uzavřít smlouvu o hypotečním úvěru. K jejímu uzavření však bylo potřeba, aby tuto smlouvu uzavřeli oba manželé, a proto se dohodli, že manželka převede jednu ideální polovinu na žalobce. Stálý příjem manželky dosahoval čtvrtiny příjmu žalobce, proto nebylo možné, aby smlouvu o hypotečním úvěru uzavřela pouze manželka.

Nutnost uzavření smlouvy o hypotečním úvěru vznikla vzhledem ke stavu nemovitosti, kterou dlouhodobě nikdo neobýval. Darovací smlouva byla připravována advokátem a podpisy byly ověřovány na Městském úřadě v Čáslavi. Pokud by tedy manželka byla nějak nucena k podepsání těchto smluv, měla několik možností podpis odmítnout, nicméně tak neučinila. Za naprosto absurdní považuje žalobce tvrzení ohledně fyzického násilí, kterým měla být jeho manželka donucena k podpisu těchto smluv.

Pokud jde o pomoc v domácnosti, žalobce uvádí, že je invalidním důchodcem a dne 8. 11. 2012 prodělal v Brně operaci páteře, kdy mu byly ze zad vyjmuty šrouby, které měl v těle zhruba 20 let. Aby jeho manželka netrávila sama čas v domě, začal žalobce pracovat z domova a do Prahy dojížděl pouze v pátek a zůstával do soboty, kdy jeho manželka pobývala u rodičů. Po operaci se žalobce o sebe musel sám postarat, což mu s ohledem na jeho zdravotní stav činilo nemalé potíže. Žalobce po celou dobu těhotenství s manželkou absolvoval její lékařská vyšetření a po narození dcery s ní navštěvoval poradnu a lékaře. Před narozením dcery rekonstruoval jednu místnost v domě jako dětský pokoj. Pro dítě bylo vše připraveno.

Manželka vybrala po odchodu z domu ze společného bankovního účtu skoro všechny peníze, a proto po poradě s právním zástupcem žalobce její práva k účtu omezil, avšak kontaktoval ji, aby se s ní domluvil na výši výživného. Manželka s ním však odmítla komunikovat a oznámila policii, že ji žalobce týral.

Podle názoru žalobce policie řádně nevyšetřila skutečný stav a nevysvětlila, z jakého důvodu se ztotožnila s tvrzením jeho manželky. Policie nebyla fakticky fyzicky přítomna na místě, z něhož byl žalobce vykázán, a proto nemohlo dojít k řádnému vyšetření skutkového stavu. Smyslem ust. § 44 zákona o policii je umožnit policii okamžitě reagovat na skutečnost, že s ohledem na předcházející útoky lze důvodně předpokládat, že se osoba nebezpečného útoku proti životu, zdraví nebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti dopustí. Proto však musí být policie fyzicky přítomna na místě, kde dochází k nebezpečným jednáním, aby svým pozorováním zjistila skutečný stav a především aby zjistila, zda existují natolik závažné skutečnosti nasvědčující tomu, že dochází k ohrožování něčího života či zdraví. Žalobce však byl vykázán telefonicky, protože policie nemohla mít ani v nejmenším povědomí o tom, zda k reálným útokům či ohrožování života a zdraví skutečně dochází.

Policie postupovala v rozporu s ust. § 44 odst. 3 zákona o policii, podle kterého je povinna vyhotovit potvrzení o vykázání vykázané osoby a toto potvrzení proti podpisu vydat. Teprve poté je vyhotoven úřední záznam o vykázání. Policie však potvrzení o vykázání žalobci nepředala, protože ani nebyla v místě, ze kterého byl žalobce vykázán.

Žalobce s vykázáním nesouhlasil, a proto proti němu podal námitky, ve kterých popsal skutkový stav. Krajským ředitelstvím policie hlavního města Prahy byly námitky posouzeny, nicméně se závěrem, že vykázání bylo provedeno v souladu se zákonem o policii, ovšem nadřízený orgán se omezil pouze na toto lakonické sdělení a vůbec se nezabýval námitkami, které žalobce podal.

Žalobce spatřuje v jednání policie nezákonný zásah, který má dalekosáhlé důsledky trvající do dnešního dne. Okresní soud v Kutné Hoře ke škodě věci v plném rozsahu převzal skutkové závěry zjištěné policií, které však nejsou pravdivé, založil na nich usnesení o nařízení předběžného opatření, na jehož základě bylo žalobci zakázáno, aby se svojí manželkou stýkal a jakkoliv ji kontaktoval. Dále bylo žalobci uloženo, aby se zdržel nežádoucího sledování a obtěžování své manželky.

Žalobce kategoricky popírá, že by se ve vztahu k manželce dopouštěl nežádoucího sledování a obtěžování. Na žalobce je nyní pohlíženo jako na násilníka, který týral svou manželku a ztěžoval jí život nežádoucím sledováním a obtěžováním. To je však omyl, protože ve skutečnosti se žalobce stal obětí lživých tvrzení. Ta převzala do svého úředního záznamu policie, čímž se vytvořil nesmazatelný dojem, že žalobce je násilník. Nic z toho se však nemuselo stát, kdyby policie postupovala v souladu s ust. § 44 zákona o policii a zjistila skutečný stav věci.

Dalším důsledkem nezákonného zásahu je vydání předběžného opatření, kterým Okresní soud v Kutné Hoře odevzdává dceru žalobce a jeho manželky do péče matky, tedy do péče osoby psychicky labilní. Dcera žalobce tak je nyní v péči osoby, která neváhala využít všech možností k očernění žalobce, což nebude mít pozitivní efekt na výchovu nezletilé.

Z předloženého správního spisu byly zjištěny následující pro rozhodnutí soudu podstatné skutečnosti:

Dne 2. 4. v 15.16 hodin se dostavila na místní oddělení policie v Čakovicích manželka žalobce a uvedla, že hodlá učinit oznámení na svého manžela pro podezření z možného domácího násilí. K tomu uvedla, že manžel ji opakovaně fyzicky napadl (uhodil ji otevřenou dlaní do obličeje), dále v průběhu těhotenství jí vyčítal nákupy na dítě a zakazoval jí kupovat si oblečení, dále jí zakazoval styk s rodiči a přáteli a kontroloval jí telefon a osobní e-mail. Po narození dcery 17. 2. 2013 projevoval obrovský zájem o dceru i o ni, a ačkoliv do porodnice docházel každý den a hodně se zajímal, ale pouze před lidmi. Začal jí dělat naschvály, nepomáhal jí s dcerou, což vyvrcholilo dne 28. 3. 2013, kdy z domu s dcerou odešla a odjela veřejnou dopravou k rodičům. Během pobytu u rodičů jí manžel posílal výhrůžné SMS zprávy a nakonec se zhroutila a skončila na psychiatrické ambulanci Psychiatrické léčebny Bohnice. O tom, že v manželství není všechno v pořádku, se nikomu nesvěřovala, až když byla úplně na dně, řekla to matce. Ze sousedů to nevěděl nikdo.

Z potvrzení Psychiatrické léčebny Bohnice ze dne 31. 3. 2013 vyplývá, že žalobkyně se dostavila dne 30. 3. 2013 ve 22.56 hodin, byla u ní diagnostikována akutní stresová reakce. Důvody nedobrovolné hospitalizaci nebyly shledány, žalobkyni byla doporučena farmakologická léčba a kontrola na krizové intervenci.

Žalobce byl policií kontaktován telefonicky a bylo mu sděleno, že bylo přijato oznámení jeho manželky, které nasvědčuje zásadním sporům v manželství. Na to žalobce reagoval tak, že je zaražen, že to manželka dotáhla až tak daleko, přičemž si myslí, že je to účelový nástroj od její právničky a naučený z internetu. Podle jeho názoru jde o způsob, jak anulovat darovací smlouvu na polovinu domu. Žalobce k tomu uvedl, že po poradě se svým právním zástupcem nebude bez jeho přítomnosti vypovídat a pouze odešle SMS zprávy z komunikace s manželkou stažené za posledního půl roku. K podání vysvětlení není ochoten se dostavit a ani bez právníka nechce odpovídat na telefonické dotazy.

Téhož dne byli kontaktováni rodiče žalobce, kteří uvedli, že při návštěvě u nich žalobce s manželkou působili jako dva lidé, kteří se mají rádi, ačkoliv nevlastní matka žalobce zaregistrovala, že jeho manželka od něj během jejich vztahu několikrát odešla, ona se však o to nestarala.

Poté bylo žalobci telefonicky oznámeno vykázání ze společného obydlí s tím, že žalobce se následně dostaví na policejní služebnu v Kutné Hoře a tam převezme úřední záznam o vykázání ze společného obydlí.

Dne 3. 4. 2013 v 11.15 hodin žalobce skutečně převzal potvrzení o vykázání, odevzdal klíče od společného obydlí a následně v doprovodu policisty si odvezl z předmětného domu své osobní věci.

Z provedeného šetření v místě společného bydliště žalobce a jeho manželky bylo dne 3. 4. 2003 zjištěno, že oba manželé nejsou v obci často vidáni, násilí v rodině nebylo zjištěno, známé či přátele v obci nemají.

Žalobce podal prostřednictvím svého právního zástupce proti vykázání obsáhle zdůvodněné námitky, ve kterých popsal okolnosti průběhu manželství. Poukázal na to, že ze společného obydlí odešel dobrovolně, v předchozím období byl již 2× ženatý a důvodem k rozvodu nikdy nebylo domácí násilí. Manželka rovněž odešla ze společného obydlí samovolně a žalobce ji nekontaktoval. Rovněž v námitkách žalobce poukázal na procedurální vady v postupu policie obdobně jako v podané žalobě.

Na tyto námitky bylo reagováno sdělením Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, odborem služby pořádkové policie ze dne 9. 4. 2013 č.j. KRPA-139133-4/ČJ-2013-0000PZ. V tomto sdělení se uvádí, že podané námitky byly posouzeny z hlediska zákonných podmínek vykázání uvedených ust. § 44 odst. 1 zákona o policii a jejich posouzením bylo zjištěno, že zákonné podmínky k vykázání byly splněny a nebyly shledány důvody k ukončení vykázání. V závěru tohoto sdělení je uvedeno, aby žalobce vzal toto sdělení na vědomí a považoval tím námitky za vyřízené.

Žalobce v žalobě označil jako žalovaného Ministerstvo vnitra. Soud však dospěl k závěru, že policie v tomto případě nejednala jako ozbrojený sbor a pasivní legitimace proto přísluší Policii České republiky, Krajskému ředitelství policie hlavního města Prahy (dále též jako policie). V souladu se závěry, k nimž dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 8. 2008 č.j. 2 Aps 4/2008-138 však soud nepovažoval tuto skutečnost za důvod k zamítnutí žaloby, ale jednal v řízení jako s žalovaným s tím, kdo jím má podle zákona být. Tento svůj závěr soud sdělil žalobci, policii i Ministerstvu vnitra, od něhož soud původně vyžádal vyjádření k žalobě. Žádný z těchto subjektů vůči tomuto postupu nevznesl žádné námitky, k ústnímu jednání v řízení před soudem proto soud předvolal žalobce a policii a konalo se za jejich účasti.

Žalobce při ústním jednání setrval na podané žalobě, zdůraznil, že nikdy nebyl trestán ani vyšetřován pro žádnou trestnou činnost ani přestupkové jednání, zdůraznil, že je invalidou druhého stupně a že v domě, z něhož byl vykázán jeho manželka ani nyní nebydlí. Poukázal rovněž na to, že je podle jeho názoru je absurdní, když se nikdy sám s vykazujícím policistou osobně neviděl.

Žalovaný odkázal na vyjádření, které žalobě podalo Ministerstvo vnitra. Poukázal rovněž na to, že správnost postupu policie v podstatě potvrdil i Okresní soud v Kutné Hoře, který následně rozhodoval o vydání předběžného opatření. Zdůraznil přitom, že policie postupovala nejen na základě výpovědi manželky žalobce, ale také na základě předložené lékařské zprávy.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Podle § 82 s. ř. s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

Nejvyšší správní soud již ve svém rozsudku ze dne 17. 3. 2005, čj. 2 Aps 1/2005-65 (publikovaném pod č. 603/2005 Sb. NSS), konstatoval, že ochrana podle § 82 a násl. s. ř. s. je důvodná tehdy, jsou-li - a to kumulativně, splněny následující podmínky: Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka), přičemž „zásah“ v širším smyslu nebo jeho důsledky musí trvat nebo musí hrozit opakování „zásahu“ (6. podmínka). Není-li byť jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout.

S účinností od 1. 1. 2012 byla 6. podmínka z textu ust. § 82 s. ř. s. vypuštěna, judikatura vztahující se ke zbývajícím podmínkám je však i nadále použitelná.

V daném případě je zcela zřejmé, že první dvě podmínky splněny jsou, neboť vykázání směřuje přímo proti žalobce a tím, že v jeho důsledku se nesmí zdržovat ve svém dosavadním obydlí, je nepochybně na svých právech zkrácen. Splněna je i čtvrtá podmínka, neboť vykázání je zásahem, které rozhodnutím není (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2013 čj. 6 As 62/2012-18) a je zaměřeno přímo proti žalobci, jenž je jeho jediným adresátem, čímž je splněna i podmínka pátá. Soud však shledal, že není naplněna třetí podmínka, tedy neshledal, že by vykázání žalobce bylo provedeno nezákonně.

Námítky žalobce lze rozdělit do dvou okruhů jednak jde o námitky formálního (procedurálního) charakteru a jednak námitky „hmotněprávní“.

Pokud jde o první okruh námitek, žalobce především tvrdí, že policie přistoupila k vykázání, aniž by osobně navštívila společné obydlí žalobce a jeho manželky, kde mělo k násilí docházet. Tato námitka není důvodná.

Nelze přijmout kategorický závěr prezentovaný žalobcem, podle něhož policie musí vždy před vykázáním navštívit místo, kde mělo k násilí docházet. Nelze totiž obecně vymezit jakousi obligatorní skupinu důkazů, které je před vykázáním nutno opatřit, a je třeba vycházet

vždy z konkrétních okolností daného případu. Jakkoli se ohledání na místě samém bude jevit jako vhodný nástroj ke zjištění skutečného stavu věci před vykázáním poměrně často, nelze tvrdit, že by bez něj nebylo možno vykázání nikdy provést. V projednávaném případě zjevně nemohla prohlídka domu v K.– N. L. vnést do věci jasno. Žalobce se podle tvrzení jeho manželky měl dopouštět převážně psychického násilí, pokud jde o násilí fyzického charakteru šlo „pouze“ o údery otevřenou dlaní. Jde tedy o tvrzení, u něhož si lze jen velmi obtížně představit jeho prokázání nebo vyvrácení ohledáním na místě samém. Ostatně ani žalobce v žalobě neosvětluje, jaké skutečnosti vedoucí k vyvrácení tvrzení jeho manželky by policie mohla na místě zjistit.

K tomu lze poznamenat, že následně – tj. poté, co již byl žalobce vykázán - bylo v místě vykázání provedeno šetření policisty místního oddělení policie v Čáslavi, při němž byly mimo jiné dotazováni také obyvatelé sousedních domů, ale ani při tomto šetření nebyly zjištěny žádné relevantní okolnosti, které by mohly podezření z domácího násilí potvrdit nebo vyvrátit.

Dále žalobce nesouhlasí s tím, že vykázání bylo provedeno pouze telefonicky a poukazuje na to, že policistu, který ho ze společného obydlí vykázal, nikdy „naživo neviděl“. Ani tato námitka není důvodná, neboť zákon s takovým postupem přímo počítá.

Podle § 44 odst. 1 zákona o policii lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn vykázat tuto osobu z bytu nebo domu společně obývaného s útokem ohroženou osobou (dále jen „společné obydlí“), jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí. Policista je oprávněn tuto osobu vykázat i v její nepřítomnosti.

Podle odst. 3 tohoto ustanovení vykázání oznámí policista ústně vykázané i ohrožené osobě a vyhotoví potvrzení o vykázání, které jim předá proti podpisu. Součástí potvrzení o vykázání je vymezení prostoru, na který se vykázání vztahuje, uvedení totožnosti ohrožené a vykázané osoby, poučení o právech a povinnostech vykázané osoby a adresa útvaru policie, u kterého si může vyzvednout kopii úředního záznamu o vykázání. Odmítne-li ohrožená nebo vykázaná osoba potvrzení o vykázání převzít nebo odmítne-li písemně potvrdit jeho převzetí, policista tuto skutečnost uvede v úředním záznamu.

Podle odst. 4 není-li vykázaná osoba vykázání přítomna, poučení o jejích právech a povinnostech v souvislosti s vykázáním jí policista poskytne při prvním kontaktu. Je-li to možné, policista této osobě předá potvrzení o vykázání, v opačném případě ji poučí o možnosti převzít potvrzení o vykázání a kopii úředního záznamu o vykázání u příslušného útvaru policie; součástí poučení je i údaj o adrese tohoto útvaru.

Zákon tak výslovně počítá s tím, že vykázat ze společného obydlí lze i nepřítomnou osobu. Policie přitom v daném případě postupovala s maximální snahou šetřit žalobcova práva a umožnit mu prezentovat svůj náhled na věc. Jak vyplývá z předloženého spisu, policie žalobce kontaktovala telefonicky, seznámila ho se skutečností, že manželka žalobce učinila oznámení nasvědčující tomu, že z jeho strany došlo k domácímu násilí, poučila ho o možném následném postupu a umožnila mu, aby se k věci vyjádřil, což ovšem žalobce odmítl. Poté, co bylo žalobci vykázání telefonicky oznámeno, bylo mu umožněno, aby si potvrzení o vykázání vyzvedl na policejním oddělení v zásadě podle jeho volby. Pokud by žalobce skutečně trval na tom, že se musí osobně setkat s vykazujícím policistou, mohl si potvrzení o vykázání vyzvednout na místním oddělení policie v Čakovicích (soud si však nedovede představit, v čem by měl přínos takového postupu pro žalobce spočívat). Postup, kdy si žalobce toto

potvrzení vyzvedl na jiném policejním oddělení, které si žalobce sám zvolil, proto nepochybně nemohl mít žádný negativní dopad do jeho práv.

Na první pohled může žalobci připadat nelogické, že byl vykázán z místa, kde se aktuálně nezdržoval a kde se již několik dní nezdržovala ani jeho manželka. Soud se přesto domnívá, že taková situace zákonu neodporuje a je zcela v souladu se smyslem a účelem institutu vykázání.

Pokud ohrožená osoba v důsledku útoků zaměřených proti ní nejprve společné obydlí opustí a uchýlí se dočasně jinam, nemůže jí to být k tíži a samo o sobě to nemůže být překážkou pro vykázání. Opačný výklad by totiž znamenal, že se ohrožená osoba musí opětovně vrátit do společného obydlí, vyčkat dalšího útoku a k němu přivolat policii. Takový výklad je zjevně absurdní a je tedy nutno připustit i postup, kdy se ohrožená osoba na policii obrátí s jistým časovým odstupem. Tento časový odstup pochopitelně musí být určitým způsobem limitován a nemůže se tedy např. jednat o několik let, v daném případě však uplynulo od doby, kdy manželka žalobce společné obydlí opustila, do doby, než se obrátila na policii, pouze doba několika dní, což je jistě doba přiměřená na to, aby si „v hlavě srovnala myšlenky“ a mohla se rozhodnout, zda chce soužití se svým manželem obnovit či nikoli.

S tím souvisí i otázka, zda vykázání může provést i policista z místního oddělení, do jehož obvodu nespadá místo posledního společného pobytu manželů. Soud ani na takovém postupu nevidí nic protizákonného. Předně je nutno konstatovat, že zákon hovoří o tom, že vykázání provede policista a o žádné „místní příslušnosti“ se nikde nezmiňuje. Opětovně je pak nutno konstatovat, že v souladu s účelem a smyslem příslušného zákonného institutu naopak je, aby vykázání mohl provést kterýkoli policista, který důvody pro takový postup shledá. Soud nevidí důvod, proč by ohrožená osoba měla být nucena absolvovat cestu z místa, kam se dočasně uchýlila do bezpečí před útoky směřujícími proti ní, na policejní oddělení v místě, kde k útokům docházelo, pokud nemá jistotu, že se bude moci do tohoto místa bezpečně vrátit. Není-li vykázána osoba přítomna v místě, z něhož se vykazuje, není důvodu, proč by vykázání nemohlo být provedeno i „na dálku“.

Poslední námitku procedurálního charakteru představuje nesouhlas s žalobce s tím, jak byly vyřízeny jeho námitky proti vykázání. Soud souhlasí s žalobcem v tom, že přípis policie ze dne 9. 4. 2013, jímž byly jeho námitky „vyřízeny“, prakticky neobsahuje žádné odůvodnění. Je však třeba vidět, že institut vykázání se neřídí správním řádem, nejde o správní rozhodnutí a stejně tak není správním rozhodnutím ani listina, jíž byly vyřízeny námitky žalobce. Vzdor tomu by soud – ve shodě s žalobcem – považoval za vhodné, aby se policie v reakci na námitky vykázané osoby vyjádřila k důvodům uvedeným v námitkách a uvedla konkrétní důvody, proč nepovažuje argumenty uvedené vykázanou osobu za přílehlavé, pravdivé nebo z jakého jiného důvodu jim nepřisvědčila. Sama skutečnost, že námitky žalobce proti vykázání byly „vyřízeny“ zcela nepřezkoumatelným způsobem, však nemůže být důvodem pro vyhovění žalobě. Předmětem soudního přezkumu tu to totiž není sdělení policie o tom, jak byly vyřízeny žalobcovy námitky, ale posouzení otázky, zda samo vykázání bylo provedeno zákonným způsobem a zda pro něj byly splněny zákonem stanovené podmínky. Pokud bylo vykázání provedeno v souladu se zákonem, nemůže se následně tento úkon stát vadným, i kdyby námitky proti němu byly odmítnuty sebevíce nepřezkoumatelným způsobem. Jakkoli tedy soud v tomto bodě žalobci částečně dává za pravdu, na nedůvodnost žaloby jako celku nemá tato skutečnost vliv.

Druhá skupina žalobních námitek pak tvrdí, že pro vykázání žalobce vůbec nebyly splněny hmotněprávní podmínky. Ani s touto námitkou se soud nemohl ztotožnit.

Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve shora citovaném rozsudku, podmínky pro vykázání podle zákona o policii jsou mírnější než pro předběžné opatření podle § 76b o. s. ř. Jistým signálem o tom, že policie vykázáním žalobce nepochybila, je i fakt, že na základě týchž skutkových zjištění Okresní soud v Kutné Hoře návrhu na vydání předběžného opatření podle § 76b o. s. ř. vyhověl. Proti rozhodnutí o tomto předběžném opatření přitom měl žalobce právo podat odvolání, přičemž rozhodování o tomto odvolání již narozdíl od vykázání, námitek proti němu a prvoinstančního rozhodování o předběžném opatření podle § 76b o. s. ř. není vázáno žádnými pevně danými časovými lhůtami. Poukazuje-li žalobce na to, že vykázání se stalo podkladem pro rozhodování soudů v řízení o vydání předběžného opatření a dalších soudních řízeních, jde o tvrzení, které ve vztahu k tomuto soudnímu řízení nemá žádnou relevanci. Je na žalobci, aby se případným nesprávným rozhodnutím soudů v těchto řízeních bránil prostředky, které mu k tomu poskytuje občanský soudní řád.

S žalobcem není možno souhlasit v tom, že by vykázání bylo provedeno jen na základě ničím nepodložených tvrzení jeho manželky. Žalobce totiž zcela přehlíží, že k dispozici tu byla lékařská zpráva z Psychiatrické léčebny v Praze-Bohnicích ze dne 31. 3. 2013, podle které byla u manželky žalobce diagnostikována „reakce na těžký stres a poruchy přizpůsobení – akutní stresová reakce“. Tato lékařská zpráva má přitom povahu objektivního důkazu a tvrzení, které manželka žalobce na policii uvedla, přímo potvrzuje. Nejde pochopitelně o listinu, kterou by bylo možno označit za nevyvratitelný důkaz toho, že žalobce se vůči své manželce skutečně dopouštěl násilí, a rozhodně nelze tvrdit ani to, že by jednoznačně prokazovala všechna tvrzení žalobcovy manželky. Při zkoumání podmínek pro vykázání jde však nepochybně o důkaz zcela postačující. Policie nemůže a priori vycházet z toho, že osoba, která učiní oznámení o tom, že vůči ní docházelo k násilí, lže, a nemůže a priori ani pochybovat o pravdivosti lékařské zprávy, kterou mu tato osoba předloží. V opačném případě by institut vykázání byl zcela neaplikovatelný a jeho smysl a účel by byl popřen.

Vzhledem k formě násilí, jehož se vůči své manželce měl žalobce podle jejího tvrzení dopouštět, si lze jen obtížně představit jiný, v krátkém čase opatřitelný důkaz, než byla lékařská zpráva, kterou manželka žalobce na policii předložila. Fyzické násilí, kterého se vůči ní měl žalobce dopouštět, nebylo takové intenzity, aby mohlo na jejím těle zanechat výraznější stopy (nehledě k časovému odstupu od těchto tvrzených útoků), jeho forma pak v zásadě vylučovala, aby se našli svědci, kteří by je mohli přímo potvrdit či vyvrátit.

Lze si pochopitelně představit, že k prověření všech skutečností tvrzených manželkou žalobce bude vhodné např. zpracovat znalecký posudek z oboru psychologie – pro jeho zpracování však jednoznačně není při „rozhodování“ o vykázání časový prostor.

Policista, který oznámení manželky žalobce přijal, se přesto pokusil tvrzení uváděná manželkou žalobce prověřit, když telefonicky kontaktoval žalobce a jeho rodiče. Z těchto telefonických rozhovorů však nevyplynuly žádné relevantní skutečnosti, které by tvrzení manželky žalobce vyvracely nebo potvrzovaly.

Pokud jde o výpis SMS komunikace mezi žalobcem a jeho manželkou, zaslaný samotným žalobcem, jde o podklad velmi slabé důkazní hodnoty. Z komunikace obou manželů lze nepochybně vyčíst vzájemnou citovou náklonnost, což ale nijak nevyvrací tvrzení manželky žalobce, neboť je možné, že právě z citové náklonnosti vůči žalobci mu několikrát odpustila jeho chování a vrátila se k němu poté, co předtím opustila společnou domácnost a odešla ke své matce. Případné fyzické nebo psychické násilí žalobce vůči jeho manželce nemusí být v jejich vzájemné SMS komunikaci vůbec zachyceno a případné zprávy

obsahující indicie, které by jej potvrzovaly, mohl žalobce bez problémů odstranit. Ani tento výpis komunikace mezi manžely tedy není důkazem, který by tvrzení žalobcovy manželky potvrzoval či vyvracel. Stejně tak je tomu s předloženými smlouvami týkajícími se společně obývané nemovitosti, neboť v tomto případě jde o listiny, které již z povahy věci nemohou nijak vypovídat o tom, zda se žalobce vůči své manželce dopouštěl či nedopouštěl násilí.

Soud tedy uzavírá, že situace, jak se jevila policistům, kteří přijali oznámení žalobcovy manželky, skutečně byla taková, že existoval důvodný předpoklad, že tvrzení žalobcovy manželky jsou pravdivá, že se tedy žalobce vůči manželce dopouštěl minimálně psychického násilí a že tedy hrozí opakování těchto útoků.

Žalobce v řízení před soudem opakovaně poukazoval na svoji trestní bezúhonnost a svůj zdravotní stav. Soud však musí ve shodě s žalovaným konstatovat, že jde o skutečnosti, které mohou při posouzení případu hrát jen zcela okrajovou, pokud vůbec nějakou, roli. Domácího násilí se nepochybně může dopustit i osoba dosud soudně netrestaná, což lze lapidárně vysvětlit tím, že „jednou je to vždy poprvé“. Pokud jde o žalobcovu invaliditu, rovněž nejde o skutečnost, která by tvrzení jeho manželky mohla vyvrátit. Žalobcův zdravotní stav – jakkoli jej soud nechce bagatelizovat – rozhodně není natolik vážný, aby nemohl být fyzicky sto svoji manželku udeřit dlaní do obličeje a již vůbec nijak nevyklučuje týrání psychické. Žalobce ostatně ani netvrdil, že by nebyl fyzicky schopen se jednání tvrzeného jeho manželkou dopustit.

Soud přitom musí závěrem zdůraznit, že zamítnutím žaloby nijak nedeklaruje, že by snad bylo prokázáno, že žalobce je násilník a že se násilí vůči své manželce skutečně dopouštěl. Zamítnutím žaloby soud pouze vyjadřuje svůj závěr, že bylo důvodné podezření, že k takovému jednání dochází, přičemž prokázání nebo vyvrácení takového podezření bude případně předmětem následných řízení. Vykázání má povahu preventivního předběžného opatření a jeho účelem je zabránit možným hrozcím útokům proti ohrožené osobě. Nemá přitom sankční povahu a nejedná se tedy o žádný trest za prokázané protiprávní chování. Z povahy věci tedy nelze trvat na tom, aby o předchozích útocích existoval zcela nevyvratitelný důkaz, a pochopitelně nikdy nelze s absolutní jistotou učinit závěr o tom, zda by - nebýt vykázání - skutečně k útokům proti ohrožené osobě v budoucnu došlo či nikoli. Aby nebyl zcela popřen smysl a účel tohoto institutu, musí být k jeho aplikaci přikročeno již při existenci „pouhých“ indicií o tom, že určité osobě skutečně hrozí nebezpečí ze strany osoby, s níž sdílí společnou domácnost. Existenci těchto indicií v daném případě přitom soud jednoznačně shledal.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobu jako nedůvodnou podle § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 12. září 2013

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu